

ZAPISNIK ZSG, 30. maj 2026. u 12h

Sledeći zbor:

Kafe 16.

Moderatorka AX

Zapisničarka MJ

Sastanku je prisustvovalo 20 članova.

Sastanak Zbora, počeo je u 12.30h.

Zapisnik sa prethodnog zbora usvojen **JEDNOGLASNO**

Predloženi datumi za naredni sastanak su 10.06.2026. od 18h – 11 glasova, 12.06.2026. - 11 glasova
13.06.2026. - 6 glasova, ponovljeno glasanje će se obaviti u TG grupi i biraće se između
10.06.2026. u 18h ili 13.06.2026. u 12h.

Moderatorka i zapisničarka su se dobrovoljno prijavile.

Dnevni red je usvojen **JEDNOGLASNO:**

1) Izveštaj o prikupljenim i potrošenim sredstvima, RG finansije i donacije

Izveštaj:

- stanje u zbornoj kasi i akcije na kojim su prikupljena sredstva
- stanje u studentskoj kasi
- još uvek nije kupljen gazebo, ali se na tome radi. Izbor je veliki, a biranje preko digitalnih kanala ne podrazumeva bolji kvalitet nego što je bio prethodni gazebo, koji je brzo dotrajao.

2) Izveštaj Opštinskog tima za izbore, Opštinski tim za izbore

Izveštaj u nekoliko delova:

- Tim za regrutaciju – 21 osoba. Pozivaju se ljudi sa spiska i ima ih trenutno oko 9000. Kontaktiranje i razgovori su ograničeni na oko 20 minuta po kandidatu i proces ide malo sporije. Za sad je bilo oko 450 poziva, pa je otvoren poziv zainteresovanim građankama i građanima da se pridruže ovom timu. Na štandu kod Bajlonijeve pijace/Sebilj česma, u nedelju 31.05.2025. biće moguće da se prijave zainteresovani.
- Opštinska logistika za terensku kampanju – svi štandovi i akcije prevazišli su sva očekivanja. U nedelju 31.05. 2026. na štandu na Bajlonijevoj pijaci, neće biti štampanja majica, već će akcija biti informativno orjentisana. Prijavilo se dvoje ljudi sa Zbora da bude na štandu pored studenata. Biće prisutan i mobilni tim radi bezbednosti.
- Mobilni tim za aktivnost i izbore – upoznavanje sa procesom. U timu je oko 15 ljudi iz Zbora i studentskih redova. Vrlo smo optimistični sa brojkama i spremnošću da se učestvuje.

P: Kad neko nije prisutan tokom leta, da li će se obuka za kontrolore ili za bilo koji deo pomoći oko izbornog procesa vršiti i nakon letnjih odmora?

O: Probaće da se svakome izađe u susret, ali to nije nešto što je egzaktno i obuka mora da se prođe online i uživo.

P: Timovi odlično rade i sve pohvale.

3) Zamena delegata ZGSG u RJBGA ispred RGABB, RG za akcije, blokade i bezbednost

Prethodni delagat ima zamenu i obavljeno je glasanje o novom delegatu.

Usvojeno **JEDNOGLASNO**

4) Protest radnika GSP, RG za akcije, blokade i bezbednost

Izveštaj:

Najverovatnije će studenti pozvati na akciju zbog trenutne devastacije i privatizacije prevoza. Protest će biti održan 01.06., 2026. u ponedjeljak u 12h.

Da li Zbor daje podršku akciji, odlučeno je na glasanju:

Usvojeno **JEDNOGLASNO**

5) Model za diskusiju o "osetljivim temama", RG za akcije, blokade i bezbednost

Izveštaj:

Teme koje su osetljive moraju biti deo diskusije i dijaloga, a najbolji predlog je da se to radi po principu diskusija na plenumima ili prema primerima organizacija u svetu koje se bave takvim tematikama. Razmatra se nekoliko opcija i najrealnije rešenje je da se svi pozitivni primeri integrišu i da se sve zajedno implementira u naredne diskusije.

Predlaže se da se privremeno diskvalifikuju neke zbarske procedure:

- ne pričati dva puta dok svako ne odgovori (+ jasnije objašnjenje tog predloga). Na taj način bi se malo sprečila konstantna izmena replika istih govornika i ubrzao bi se proces kvalitetnije diskusije. Najglasniji tako ne bi preuzimali diskusiju.
- pitanje kako odrediti korišćenja ovog načina – glasanjem
- kako to proširiti izvan Zbora je još uvek na nivou razmišljanja

P: da li će vreme priče biti ograničeno?

O: razmotra i predlog je da za početak to bude 2 min.

P: da li rasprave na telegram grupama mogu biti isto uspostavljene po ovim modelima?

O: i rasprava i razmene mišljenja na TG grupama bi trebalo raditi po modelu koji bi bio modifikovan i za digitalne diskusije, odnosno TG.

P: Podržava se ovaj sistem, ali se Zbor i TG moraju nekako zajednički prilagoditi novim modelima. Kako identifikovati zapaljivu temu ili razvoj situacije? Ko bi bio moderator/admin za takve diskusije? Po kom modelu se takva diskusija može prekinuti?

TEH: Većina tema koje se digitalno pokrenu, događaju se u „ćaskanju“ a ta grupa nema moderaciju na kanalima TG

TEH: admini bi imali ozbiljan posao i moralo bi da se doda još njih, kao i da se uradi jasna priprema i obuka o ovakvim temama

P: Grupa za ćaskanje služi za razmenu ideja, pa i za svađanje. To je neka vrsta ventila i nema moderatora. Ako je neophodno, otvorio bi se poseban kanal na TG i u njemu bi važila sva pravila iz modela za diskusiju, ako se tako odluči

P: ideja – neophodna je neka vrsta mini političke škole i bilo bi dobro da se tako pripremamo i za izbore. Tako bi se vodile i diskusije sa ljudima iz Zbora. Programi bi se pravili, postojala bi uvodna izlaganja i možda bi se bolje identifikovali agresivni nastupi

R: ova ideja je jako dobra. Kao najzapaljiviju temu identifikovana je tema Kosova. Možda bi bilo svrsishodnije da se ta tema mnogu frekventnije radi i kroz tribine, plenum, tačke dnevnog reda i sl. Treba mnogo pričati, edukovati se o trenutnom stanju „zapaljivih“ tema, kao i da se vodi računa o novonastalim situacijama, političkim trendovima i slično.

R: metode ovakvih diskusija imaju definisane kriterijume i kao takve moraju biti vrlo dobro definisane okvirima i ciljevima na osnovu krajnjeg dobitka. Moderator bi bez obuke i metodologije imao jako komplikovan zadatak i metoda 360 stepeni mora da bude vrlo ozbiljno razradjena.

R: diskusija sa različitim stavovima ponekad ima i nekoliko različitih zaključaka. Dobro bi bilo i da čujemo jedni druge. Palestina, RS, Kosovo, parole... diskusija krene i dok se trepne isti stav se pretvori u svađu, a ne diskusiju. Potrebno je slušati, a ne samo replicirati i svađati se. Prvo je dobro čuti sva različita mišljenja i odatle bi proizašlo razumevanje na visokom nivou. Za TG se može

otvoriti poseban kanal i time da se ne uđe u bukiranje kanala zarad svađe par ljudi. Naravno da bi se na tom kanalu moderiralo prema usvojenim uslovima i modelima.

TEH: U kreativnim radionicama se radi na pojednostavljivanju stavova i takav spisak delovanja i kanalisanja diskusije dovodi do daljeg toka.

TEH: diskusije na digitalnim grupama imaju problem obezbeđivanja takvih situacija. Uživo je to drugačije. Predlog je da se vanredno sazove sastanak zarad neke „zapaljive teme“ i da se pravila primenjuju na takvom sastanku. Ako na grupama ne postoje mehanizmi sprečavanja eskalacije to vodi u vrlo komplikovan tehnički proces

R: Za neke izazovne teme, ne bi bilo zgoreg da se pozove neko da uradi „podsetnik“ o činjenicama, istorijatu i trenutnom statusu teme i da se procesi diskusije time olakšaju (primer Kosova, RS...)

R: predlog za TG – ako svako od zainteresovanih može da kaže prvo svoj stav, ostavilo bi se vremena da se razmisli, čuju drugi uglovi razmišljanja, složi sa nekim ko je kasnije u nizu pisao... i time bi se ušlo u diskusiju, ako za nju bude potrebe. Realno je da neko ne želi da uđe u diskusiju, jer su se već pisale poruke sadržine koju bi potencijalno izneo. Ako isti učesnik ima novu poruku/dopunu ta druga poruka se briše. Tako svi mogu da pročitaju prethodne poruke i da sistemom takve eliminacije dođemo do nekog rešenja

R: ako se svađa desi na „ćaskanju“ nije isto, kao na zborskoj grupi – tu može da se bude i agresivniji u pristupu, jer nema moderacije

R: možda ljudi mogu da pozovu na vanredni zbor i ako se takva tema pojavi. Za TG možda uvesti i neko vreme tipa 15m za raspravu

R: važno je da se teme otvore i uživo

R: pravila TG su takva da su u prednosti hitne stvari i nije osmišljeno da za sve teme i sistem opomena funkcioniše

R: ograničavanje za jednu poruku je izuzetno veliki i obiman posao za admina. Predlog je da ako se ustanovi da diskusija ide ka eskalaciji – da se uputi na zbor i tačku dn reda i da se time prekine diskusija.

R: možda će biti ok da se ograniči diskusija na 15min

R: iskustvo govori da različiti stavovi najbolje mogu da se sučele u živim kontaktima.

P: predlaže se radionica na temu Kosova. Pitanje - može li da se organizuje saradnja sa nekim konkretnim članom zbora, koji ima znanje i praksu vezanu za ovu temu? A kao vid obuke i pripreme za takve radionice i zborske sastanke sa zapaljivim temama?

TEH: udaljavamo se od dn reda i da ne bismo odlutali – trebalo bi da se glasa o modalitetu diskusije o zapaljivim temama na sastancima Zbora.

O: predlaže se da se uradi metodologija i kad se teme, modeli i informacije skupe, imaće se sistem rada

Predlog – da se potencijalno zapaljive teme rade po prvopredloženoj metodologiji?

Usvojeno **JEDNOGLASNO**

Objašnjenje glasanja za kanale TG:

Predlog – Ako se diskusija na TG previše razvije – presečese i stavi kao poseban kanal sa istim uslovima kao uživo, da je tc 15min i brisanje druge poruke, pa odlazak na Zbor kao tačka dn reda

Predlog je **USVOJEN**:

10 za

4 protiv

4 uzdržano

6) Diskusija o skupu na Slaviji 23.05. - evaluacija, RG za ciljeve i strategiju

Glasalo je 13 ljudi za predlog da se diskusija radi po ovom prethodno definisanom sistemu

Izveštaj:

Razlog predlaganja nove metodologije diskutovanja je zbog sučeljavanja različitih mišljenja šta se sve desilo na Slaviji i tumačenja istih. Da bi se ta mišljena slegla, svako uspeo da iznese svoje

viđenje i da ne bi bilo eskalacije u razmeni ideja odmah na početku - diskusija se može voditi o programu, razlikama u odnosu na prethodne skupove i o pojedinačnim utiscima.

Diskusija:

- Navijači su došli posle utakmice, ali se ne misli da su to bili ubačeni elementi

- dve stvari su se sukobile:

1. da li je moguće izbeći sukobe i to je ralnost za svaki veći skup. Ti neredi su odraz besa i to mora negde da se reflektuje. Neće se moći unedogled sputavati nezadovoljstvo

2. da li je korisno da se ti neredi ne dese? Ne. Ako je sve mirno – šalje se poruka normalizacije i diktatura van protesta se nastavlja. Tako da ni medijska vest ne postoji ako nema neke dinamike – onda je važno polako krckati EU mnjenje dinamikom na samim protestima. U prilogu tome ponekad idu i eskalacije. Na žalost. Tek tada se desi duže izveštavanje ili medijska praćenost van okvira Srbije. Opasno je definisati da su za svaku eskalaciju „krivi ubačeni elementi“, jer se među ljudima nalaze i studenti i „naši“ ljudi koji su nezadovoljni. Sugerise se da se o tom narativu više vodi računa.

- stav da je konflikt neizbežan nije uvek „pio vodu“. Tenzija je uvek prisutna i svi argumenti koji su prthodno izneseni o eskalaciju su validn. A ako ima potrebe ili smisla da se „zaoštava situacija“, neophodno je da se ljudi dobro informišu nakon dešavanja, ali i u toku i time ne bude zabune šta se dešava.

- najveći utisak mirne šetnje je da „zeleno svetlo“ koje nam je dato možda i nije dobro shvaćeno. „Dinamičniji“ protest možda može da bude nova linija protesta. Predlog je da se i svim uhapšenima pruži pomoć, zastupanje i slično. Bez obzira kojoj „strani“ pripadaju. Svesni smo da „ubačeni“ elementi već imaju svoju pravnu podršku, ali možda može biti korisno da se takav vid podrše proširi i time više pomogne i našim ljudima.

- „dinamičan“ pristup nije nešto što treba apriori odbijati i čini mi se da ulazimo u vreme interne gerilske organizacije, polako treba da prestajemo da se čuvamo, evidentno je da se navikava na eskalacije i da je sve hrabriji otpor i samih građana. Dolazi vreme da prestanemo da diktiramo neko određeno ponašanje i da se ukine kvalifikacija na „fine“ i „divljake“. Ne mora da učestvuje ko neće. Ali treba dati podršku onima koji hoće.

- nisu svi akteri eskalacije „ubačeni elementi“ i jako je važno da se držimo zajedno. Da jedni drugima pružamo zaštitu i podršku. Možda bi bilo lakše da smo jedinstvena grupa i o tome svakako treba pričati intenzivnije pre budućih skupova

- nije mi se svideo skup i sve je delovalo kao deja vu, ali ako je poenta studenata vidljivost – ok. Program nije mogao jasno da se čuje, pa mi nije sve jasno i sve deluje opšte. Delujem razočarano i kad sam čula detonacije – delovalo mi je da je sva suludost sve evidentnija. Situacija je sve gora, a ne doprinosi se boljitku ako su skupovi stalno na isti kalup

- shvatam fine ljude i meni se čini da ne vidim poentu da idem agresivnije u celu priču. Ne znači da to nekad neće biti tako u budućnosti. Atmosfra mi je bila bolja nego inače, jača mi je energija koja evidentno nije splasnula i moja želja za nastavkom svih studentskih inicijativa je bila jača nego pre protesta. Poentu studenatskog programa i govora nisam najbolje shvatila. Delovalo mi je da je dosta ljudi imalo ovo mišljenje. O eskalaciji nisam formirala jasno mišljenje, ali razumem taj način protesta. Ne mogu da pozivam na tako nešto, ali vidim svrhu.

- ja sam izbačeni element, jer sam se izbacila iz mirne grupe. Nedostajao mi je taj efekat bunta, da nije samo dovoljno reći i pojaviti se. Ali pored broja ljudi – neophodno je da se stavi tačka na kraj protesta. Kad sam otišla sa ljudima dalje, čekala sam da se nešto desi, jer je i meni nedostajao taj fizički element pokazivanja nezadovoljstva. Momenat tog bunta mi je značio i ja sam kao vrlo miroljubiva osoba imala efekat kraja koji me je zadovoljio i bitan je za kasnije korake.

- nakon Slavije sam pričao sa ljudima na poslu i svi smo se složili da nam je nedostaja katarza i radikalizacija. Jer besa ima i razočatanje je veliko jer nema tačke na kraju protesta.

P: onaj ko je imao izlaganje ne sme da dopuni izlaganje?

O: ne sme

- ja bih dao malo drugačije viđenje. Imao sam pozive za regrutaciju i kad je došla 1999. bio sam ispred NATO ambasade. Iako sam bio demokratski nastrojen. To je svakako jedan vid apsurdna, ali i

trenutak za razmišljanje. Pošto nisam bio na Slaviji, gledao sam video materijale, izvukao sam zaključke onih koji su bili na skupu. Postoji uređen i neuređen deo skupa. Pri razilaženju je nastala neka nova situacija. I u među policijom i među ljudima. Taj što nosi uniformu ne mora da znači da uvek radi ono što je predviđeno. Često su to ljudi koji i nisu policija, pa se i u njihovim redovima gubi kontrola. To smo videli na mnogim primerima. Iz kordona neko gađa, ali i ispred kordona se gađa. To su te situacije koje nije uvek moguće predvideti, ali ni pripisati uvek „ubačenim elementima“. Ali može da se računa da nekad to ide i nama u korist. Iako je reč o eskalaciji. Nemoguće je da tokom velikih skupova ne bude konflikta. Potreba je i medijska i ljudska. Gandijevski otpor je nešto što AV računa da će da se ugasi. A mnogo ljudi je na granici pucanja, pa je samim tim i nepredvidiv svaki korak. I sa njegove strane, tj sa strane policije. Ono što se primećuje je da mirni ljudi reaguju sve jače, da se polako stvara neka nova naviknutost na viši nivo tenzija i pitanje je da li treba ići u tom pravcu. Zapad pritiska, a domaće telo računa na izduvavanje balona. To je trenutna situacija i tu treba da se deluje promišljeno. Za sada deluje da sve ide ka tome da će do sve češćih i burnijih eskalacija morati da dođe.

- iskustva koja imam od malih nogu, jer ceo život živim na adresi koja je na raskrsnici svih protesta, velikih dešavanja, eskaliranih sukoba i slično. Nivo sile i represije koje policija sprovodi danas, nije ista kao devedesetih. Ovo sad je ipak pod kamerama, prate mnogi mediji, objavljuje se na digitalnim mrežama i teže je da se sakrije agresivno ponašanje kao devedesetih. Da li će doći do tog nivoa – to je pitanje i pritiska Zapada, ali i nas koji mu ne dajemo povoda. Da je otpor ljudi jači i policija bi imala oštrij nastup. Ovo što se desilo mi ne deluje kao „ubačeni element“ akcija, jer je među ljudima bilo dosta ljutih, besnih i frustriranih „naših“ ljudi, Broj učesnika protesta i ponašanje na njemu je poruka svetu. Pa je rezultat tog nereda vidljivost i to da je kontrast u događanjima sve veći, pa je i broj onih koji su to videli van granica naše zemlje sve veći. Dan D koji čekamo će biti na izborima i ono što dođe posle će imati svoj plan. A tek tad će se tražiti organizovanost i predlozi za jasnija i delotvornija rešenja.

- meni se skup dopao i program koji smo mogli i online da ispratimo – otklonilo mi je sumnje da je energija pala i brojnost je to demantovala. Ja sam profesionalno imala dodir sa velikim skupovima i nekadašnja UDBA je bila anđeoska armija u odnosu na ovaj šljam. „Zapaljivi“ ljudi uvek postoje i pitanje ko je prvi počeo je presudan. Snage (ne)reda su bile spremne da reaguju na prvi mig. Spremnost policije, vozila, pa i ljudi je bila vrlo visoko organizovana. Ovo ne treba mešati sa 5. oktobrom.

- drago mi je što sam ovde i ovakva diskusija je jako interesantna. O protestu imam utisak da ideja prebrojavanja ima svoju svrhu. AV ne raspisuje izbore i sigurno mu nije svejedno kad vidi ove brojke. Slušanjem diskusije, moram da kažem da sam protivnik radikalizacije. Ničemu ne vodi i goloruki ljudi naspram profesionalaca bez savest, vodi samo u pokolj. Ako neko to želi, nemam problem, samo to nije moja šolja čaja. Ako se stavovi neutralnih ili labavih sns-ovaca svaki put po malo promeni i nekoliko ljudi preokrene, ovakav vid protestovanja ima smisla. A možda sam samo otimista

- Iskustvo imam još od 9. marta 1990. i svake noći mi je dolazila policija do 2000. 5. oktobar je imao vrlo ozbiljnu pripremu, na više nivoa i detalji su bili razrađeni, ali su postojale info i o neuplitanju naoružanih snaga svih vrsta i oblika. Kad pričamo o današnjem vremenu – moramo da budemo spremni na radikalizaciju, jer će do toga sigurno doći. U našim redovima uvek ima ljudi koji će da prenesu drugoj strani ove diskusije i mišljenja. I to je realnost, bez da smo uošte iznenađeni. Kad dođe dan radikalizacije, mi moramo biti spremni. A mi trenutno nemamo kapacitet za razmišljanje o tim temama. A kamoli plan. Mi nismo spremni da uđemo u takve situacije. Moramo o tome intenzivno pričati i spremati se za tako nešto. Sama sam se uverila kako stoje stvari „na terenu“ na kraju ovog protesta i sve je bilo spremno da se protest rasplamsa. Ja sam protiv ideje da energija mora prvo da se gomila i onda kontrolisano isprazni. Za to nam treba logistika, organizacija i jasno planiranje.

- ne verujem da nije bilo ubačenih elemenata i to se uvek desi i sa naše strane isto uvek postoje voljni za akciju. Ali uvek sve prvo krene sa njihove strane. Čacilend je ta bačena koska koju mi glođemo od starta. Policije je bilo izuzetno mnogo i vidljivo je bilo da su spremni i čekali nešto. Oni

su znali da će nešto da se desi i bili su spremni na reagovanje. Ne znam da li ovde pričamo da li da radikalizujemo takve akcije i kao Zbor mi to ne možemo da organizujemo, ali možemo da ili ne pružimo podršku

- što se tiče programa, sve deluje jasno. Takve stvari treba uvek ponavljati i to može da donese glasove. Pitanje ubačenih elemenata je uvek jako riskantno, jer je mnogo nezadovoljstva. Mesecima razmatramo pitanje navijača, pa kad se pojave – mi nemamo strategiju. Moramo imati pojedinačnu, pa i ličnu strategiju i kad stojimo ispred kordona. Da bismo jednog dana isami pobedili strah i u velikom broju stali ispred

- u Grčkoj sam prisustvovala vrlo agresivnim skupovima, ali je rezultat toga uvek bio slab. Trebalo bi i o takvim primerima razmišljati kad se priča o strategijama. Primera ima po svetu i trebalo bi da se time pozabavimo i formiramo mišljenja i pravce delovanja.

P: da li se neko seća, za Vidovdan, da su Ćaciji bili blizu ograde Ćacilenda? Sad nisu bili pušteni tako blizu. Ili mi se čini? Oni su sad bili ispresecani tampon zonama. I to je parametar koji ne bi trebalo zanemariti.

- nedostajala mi je tačka koja bi bila jača na kraju. Delovalo mi je nedorečeno, pa mi se još nije slegla cela priča. Možda i meni nedostaje uvođenje radikalnije dinamike, ali mislim da za to treba mnogo veća kontrola i planiranje. Što je teško kad je ovoliki broj ljudi u pitanju.

- mišljenja sam da revolucija ne može bez adekvatnog kraja da se iznese. Kada se desi ovakav protest, deluje da se nije iznedrio odgovor na kraju. Što se tiče programa, nedostajao je efekat kako rešiti. Govori su bili lepi i poslednji govor je obugvatio kako sve treba, ali nije bilo razrade.

7) RAZNO: Obeležavanje godišnjice ne reagovanja na prijavu građana Zbora Stari Grad, da se ukloni Ćacilend, rotset za dobrobit belih čioipa, Potpisivanje zahteva za Ušće

PS Stari Grad je od članova Zbora dobio ponovni zahtev za rasformiranje Ćacilenda. Priložen je prethodni zahtev i nekoliko fotografija i isečaka nasilja. Kao i poimence ko su redovni „stanari“. Svetla tačka je prijem u PS Stari Grad. Policajac je objasnio da je kažnjen jer je odbio da prisustvuje i dežura na skupovima. Ponudili smo mu podršku u procesima prijave mobinga. Sve je proteklo u najboljem redu.

Dobili smo info za ptice koje su ugrožene postavljanjem džinovskog plakata na Palatu Albanija.

Ptice su zaštićena vrsta - bele čiope i one se gnezde u gornjim spratovima Palate Albanija.

Podeljena je info da je 30.05.2026. 14-16h skup ispred Palate Albanija. Organizovaće se članovi da se protest što masovnije održi i da budemo uključeni u sve akcije tim povodom. Obaveštavanja će se raditi preko TG grupe.

Ujedno i obaveštenje – vezano za Ušće, pripremljena je peticija i potpisivaće se u nedelju na štandu. A može i kod Palate Albanija da se potpiše.

Sastanak je završen u 13.30h

Moderatorka: AX

Zapisničarka: MJ